

5. ส่งเสริมความปลอดภัยด้านยา วัตถุเสพติดและเครื่องมือแพทย์

1. สถานการณ์

ในปี 2567 สถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันทุกประเภท ทั้งประเภท ข.ย. 1 ข.ย. 2 และ ข.ย. 3 ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้มีการต่ออายุใบอนุญาต จำนวน 95 แห่ง มีการออกใบอนุญาตแห่งใหม่ จำนวน 7 แห่ง อยู่ในระหว่างการยื่นขออนุญาตแห่งใหม่ จำนวน 1 แห่ง มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต จำนวน 10 รายการ ณ ปัจจุบันจังหวัดอุตรดิตถ์ มีสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันรวมทุกประเภท จำนวน 102 แห่ง มีสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันประเภท ข.ย. 1 จำนวน 79 แห่ง (อยู่ในระหว่างการยื่นขออนุญาต จำนวน 1 แห่ง) สถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันประเภท ข.ย. 2 จำนวน 16 แห่ง และสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันประเภท ข.ย. 3 จำนวน 7 แห่ง รายละเอียดแยกตามอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 1 การอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต สถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันทุกประเภท (ข.ย. 1 ข.ย. 2 และ ข.ย. 3) เพื่อใช้ในปี พ.ศ. 2567 ในจังหวัดอุตรดิตถ์

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	1. พากทา	2. บ้านโคก	3. ทองแสนซัน	4. ตรอน	5. น้าป่าต	6. ท่าปลา	7. ลิบแล	8. พิชัย	9. เมือง	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564
ร้อยละของการอนุญาตสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ข.ย. 1 อยู่ในระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 100)	เป้าหมาย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	2	ไม่มี	5	8	4	7
	ผลงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	2	ไม่มี	5	8	4	7
	ร้อยละ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	100	ไม่มี	100	100	100	100
ร้อยละของการอนุญาตสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ข.ย.3 อยู่ในระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 100)	เป้าหมาย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	1	ไม่มี
	ผลงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	1	ไม่มี
	ร้อยละ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	100	ไม่มี
ร้อยละของการต่ออายุใบอนุญาตสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ข.ย. 1 (ร้อยละ 100)	เป้าหมาย	1	1	2	2	5	3	6	6	40	66	67	70
	ผลงาน	1	1	2	2	5	3	6	6	40	66	67	70
	ร้อยละ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ร้อยละของการต่ออายุใบอนุญาตสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ข.ย. 2 (ร้อยละ 100)	เป้าหมาย	ไม่มี	1	0	2	0	3	1	4	5	16	19	20
	ผลงาน	ไม่มี	1	0	2	0	3	1	4	5	16	19	20
	ร้อยละ	ไม่มี	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ร้อยละของการต่ออายุใบอนุญาตสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ข.ย. 3 (ร้อยละ 100)	เป้าหมาย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	0	1	1	1	1	3	7	9	11
	ผลงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	0	1	1	1	1	3	7	9	11
	ร้อยละ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ที่มา : ข้อมูลจากโปรแกรม SKYNET ระบบยา ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบงานใบอนุญาตด้านยาให้สะดวก รวดเร็ว

จัดระบบให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการ ก่อน/หลังยื่นคำขออนุญาต กำหนดวันออกตรวจสถานที่ภายใน 10 วันทำการนับจากวันยื่นคำขอ กรณีติดตามผลการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันทำการนับจากวันตรวจสถานที่ และเสนอพิจารณาออกใบอนุญาต ในปี 2567 ตั้งแต่เดือน มกราคม-กันยายน 2567 มีผู้มาขออนุญาตเปิดสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 7 แห่ง เป็นสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันประเภท ข.ย. 1 จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ 1) บริษัท หมิ่นเจริญจำกัด: น้ำริดเกสซ์ 2) บริษัทหมิ่นเจริญจำกัด: ฟาร์มาวิน 3) ห้างหุ้นส่วนจำกัดฟาร์มประเสริฐ : ร้านฟาร์มประเสริฐ 4) ร้านคลังยาเกสซ์ และ 5) บริษัทเซ็นทรัลวัตสันจำกัด : วัตสันฟาร์มาศี สาขาโลตัส อุดรดิตถ์ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ 6) ร้านปริมยา และ 7) ร้าน ส. เกสซ์กร หัวดวง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอลับแล รายละเอียดดังตารางที่ 1

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนามาตรฐานสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน และผลิตภัณฑ์ยาแผนปัจจุบัน ให้มีมาตรฐานเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2.1 เฝ้าระวังมาตรฐานสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

- ตรวจสอบประเมินมาตรฐาน GPP สถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน ทั้งประเภท ข.ย. 1 ข.ย. 2 และข.ย. 3 ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 2 ผลการตรวจประเมินมาตรฐาน GPP ร้านขายยาแผนปัจจุบันทุกประเภท เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต เพื่อใช้ในปี 2567

ประเภท ร้าน ขายยา	ค่าเฉลี่ยร้อยละการประเมิน						ผลการประเมิน (เกณฑ์การ ประเมิน: ผ่าน ร้อยละ 70 ขึ้น ไป)
	หมวด 1 สถานที่	หมวด 2 อุปกรณ์	หมวด 3 บุคลากร	หมวด 4 ควบคุม คุณภาพยา	หมวด 5 วิธี ปฏิบัติทาง เภสัชกรรม ชุมชน	รวม	
ข.ย. 1	98.25	99.64	82.49	85.64	89.23	91.05	ผ่าน
ข.ย. 2	88.64	100	82.38	36.92	58.07	73.20	ผ่าน
ข.ย. 3	100	100	83	92.3	81.3	89.39	ผ่าน

ใบอนุญาตสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันทุกประเภท (ทั้ง ข.ย. 1 ข.ย. 2 และข.ย. 3) จะมีอายุเพียง 1 ปี จะหมดอายุในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตเพื่อใช้ในปีถัดไปภายในระยะเวลาที่กำหนด และในปี พ.ศ. 2567 สถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันในจังหวัดอุดรดิตถ์ทุกแห่ง ทั้ง ข.ย. 1 ข.ย. 2 และ ข.ย. 3 ต้องผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินมาตรฐานวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน (GPP) ตามแต่ละประเภทของร้านขายยา (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป) จึงจะสามารถต่ออายุใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันได้ ซึ่งทุกแห่งผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน โดยผลการตรวจประเมิน GPP ของร้านขายยาประเภท ข.ย. 1 โดยเฉลี่ย เท่ากับ ร้อยละ 91.05 ผลการตรวจประเมิน GPP ของร้านขายยาประเภท ข.ย. 2 โดยเฉลี่ย เท่ากับ ร้อยละ 73.20 และผลการตรวจประเมิน GPP ของร้านขายยาประเภท ข.ย. 3 โดยเฉลี่ย เท่ากับ ร้อยละ 89.39 รายละเอียดดังตารางที่ 2

2.2 เฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสัตว์ไม่มีทะเบียน ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข ได้ประสานความร่วมมือ วางแผนงานร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดอุดรดิตถ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานตรวจเฝ้าระวัง

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสัตว์ที่ไม่มีทะเบียน ในร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ จำนวน 11 แห่ง พร้อมทั้งจัดทำข่าวสารประชาสัมพันธ์ ข้อมูลยาสัตว์ที่ถูกต้อง เผยแพร่ให้แก่ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ และประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อความปลอดภัยของสัตว์

เลือกซื้อยาตัวอย่าง ปลอดภัย

คือ .....

- ร้านต้องมีใบอนุญาตขายยา
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน
- ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะขายบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์
- ต้องมีเลขทะเบียนยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- จากภาษาภาษาไทย ชื่อยา ความแรง ชื่อและที่ตั้งผู้ผลิต/นำเข้า วัน/เดือน/ปี ทนต่ออายุ 5 ปี 3 เดือน

จำนวน ส่วนผสมในยา

- หมายเลข 1: จักรเย็บผ้าเป็นยาแผนปัจจุบันสำหรับสัตว์ที่ผลิตในประเทศ
- หมายเลข 2: จักรเย็บผ้าเป็นยาแผนปัจจุบันสำหรับสัตว์ที่มีชื่อสินค้า และมีการนำเข้าจากต่างประเทศ
- หมายเลข 3: จักรเย็บผ้าเป็นยาแผนปัจจุบันสำหรับสัตว์นำเข้า
- หมายเลข 4: จักรเย็บผ้าเป็นยาแผนโบราณสำหรับสัตว์ที่ผลิตในประเทศ
- หมายเลข 5: จักรเย็บผ้าเป็นยาแผนโบราณสำหรับสัตว์ที่มีชื่อสินค้า และมีการนำเข้าจากต่างประเทศ
- หมายเลข 6: จักรเย็บผ้าเป็นยาแผนโบราณสำหรับสัตว์นำเข้า

อย่า! หลงเชื่อยาสัตว์ เกือบอันตรายต่อสัตว์เลี้ยงถึงขั้น เสียชีวิต

ยาสัตว์ผิดกฎหมายที่พบบ่อย

ผลิตภัณฑ์กำจัดเห็บหมัดที่ไม่เป็นยา

ข่าวประชาสัมพันธ์
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์
UTTARADIT PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE

นายแพทย์ธีรกร รื่น ช่างวัน
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์

วันที่ 20 เมษายน 2566 กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุตรดิตถ์ เข้าตรวจสอบเฝ้าระวังการจำหน่ายยาสัตว์เถื่อน ณ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะขายบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ (ข.ย.3) จำนวน 11 แห่ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายต่อสัตว์ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งในปัจจุบันพบการจำหน่ายยาเถื่อนกันอย่างแพร่หลายอาจก่อให้เกิดอันตรายกับสัตว์ถึงขั้นเสียชีวิตได้ ดังนั้นควรเลือกซื้อยาสัตว์ที่มีทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย และประชาชนพึงระวังผู้บริโภควางอย่างของยาสัตว์เถื่อน

งานประชาสัมพันธ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันให้เข้าสู่มาตรฐานที่สูงขึ้น

3.1 ส่งเสริมผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบัน ประเภท ข.ย. 1 ดำเนินการยกระดับมาตรฐานการบริการประชาชนด้านยา (โครงการ ร้านยา RDU)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ “ร้านยา RDU” โดยประชาสัมพันธ์ให้สถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน (ประเภท ข.ย. 1) ที่มีเภสัชกรปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาที่เปิดบริการประชาชน จำนวน 69 แห่ง เข้าร่วมดำเนินการร้านยา RDU โดยปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน (GPP) หมวดที่ 5 การให้บริการเภสัชกรรมในร้านยา เภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ 1. พิจารณาเลือกสรรยาที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสมเหตุสมผลตามหลักวิชาการ ให้แก่ประชาชน 2. จัดให้มีฉลากที่ภาษาและหีบห่อบรรจุยาของยาแต่ละชนิด พร้อมกับข้อมูลของชื่อร้าน ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของร้าน 3. การส่งมอบยากระทำโดยผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ หรือพนักงานภายใต้การควบคุมของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ โดยให้คำแนะนำ ทั้ง 4 ข้อให้ครบถ้วน คือ ชื่อยา ชื่อบ่งใช้ วิธีใช้ และข้อควรระวัง หรือผลข้างเคียงหรืออาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ผลการตรวจประเมินมาตรฐาน GPP หมวด 5 การให้บริการเภสัชกรรมในร้านยา ของร้านยาทั้ง 69 แห่ง โดยเฉลี่ย เท่ากับ 89.23 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 70 ขึ้นไป)

3.2 ส่งเสริมผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบัน ประเภท ข.ย. 1 ดำเนินการยกระดับมาตรฐานการบริการประชาชนด้านยา (โครงการ ร้านยาคุณภาพของฉันทน์)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข ร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 2 พิชณุโลก และสภาเภสัชกรรม โดยคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำโครงการ “ร้านยาคุณภาพของฉันทน์” ในจังหวัดอุตรดิตถ์ โดย

ขั้นแรก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้จัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์ให้ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ประเภท ข.ย. 1) ที่มีคุณสมบัติที่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ทราบและสมัครเข้าร่วมโครงการ ซึ่งในปี 2567 นี้ มีร้านยาที่สมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ 1) เอ็กซ์ต้า พลัส (ตลาดท่าปลา) 2) เอ็กซ์ต้า พลัส (ที่ที การ์เด็น) 3) คลินิกยาทุ่งยั้ง 4) บ้านยาภิรติเกษัช 5) วารีเกษัช 6) พลอยเกษัช 7) ศิวตลเกษัช 8) บี วี แคร่ 9) ชัชวาลการยา และ 10) วังแดงเกษัช

ขั้นที่ 2 มีการจัดประชุมทั้ง onsite และ ออนไลน์ ผ่านระบบ ZOOM วิทยากรจาก สปสช. เขต 2 พิษณุโลก คือ นายโอฬาร รัตมี ผู้จัดการกลุ่มภารกิจ และวิทยากรจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ผศ. ดร. ภญ. ขนขม ธนานิธิต์ ผู้อำนวยการสถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชน เพื่อให้ข้อมูลแนวทางการปฏิบัติให้ร้านยา พัฒนาเป็นร้านยาคุณภาพ และสมัครเข้าร่วมเป็น ร้านยา CI เพื่อรองรับโครงการบัตรประชาชนรักษาทุกที่

ขั้นที่ 3 มีการจัดทำการประชุมประชาสัมพันธ์ ร้านยา ร่วมเป็นส่วนหนึ่ง โครงการบัตรประชาชนรักษาทุกที่ ในวันที่มีโครงการ พาห้อมมาหาประชาชน ณ โรงพยาบาลพิชัย จังหวัดอุดรดิตถ์

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ (บูรณาการกับงานพัฒนาศักยภาพ)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ ในปี 2567 โดยในส่วนของ งานยา วัตถุประสงค์(ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ สารระเหย) และเครื่องมือแพทย์ มีการชี้แจงข้อกฎหมายและฝึกปฏิบัติ ใน พ.ร.บ. ยา พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด และ พ.ร.บ. เครื่องมือแพทย์ โดยมีผู้เข้าร่วมและผ่านการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 60 คน จากทั้งหมด 9 อำเภอ พร้อมทั้งดำเนินการจัดทำบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนด ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตรวจเฝ้าระวังในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1 ข.ย.2 และข.ย.3)

5.1 จัดประชุม/อบรมผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบันในจังหวัดอุตรดิตถ์

ดำเนินการจัดประชุมร้านขายยาแผนปัจจุบัน (onsite และ online) จำนวน 120 แห่ง ในวันศุกร์ที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ณ หอประชุมชัยจุมพล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อให้ร้านขายยาทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ทราบ เข้าใจ และปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งส่งเสริมสถานที่จำหน่ายยาแผนปัจจุบันให้เข้าสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นโดยสนับสนุนการพัฒนาร้านยาสู่การเป็นร้านยา CI ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และร้านยาคุณภาพของสภาเภสัชกรรม เพื่อบริการรับนโยบายโครงการบัตรประชาชนใบเดียวรักษาทุกที่ จึงกำหนดจัดประชุมชี้แจงกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการร้านขายยาแผนปัจจุบันในจังหวัดอุตรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยได้รับการสนับสนุนวิทยากรจาก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 2 พิษณุโลก คือ นายโอฬาร รัศมี ผู้จัดการกลุ่มภารกิจ และวิทยากรจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภญ.ชวนชม ธนานิธิศักดิ์ ผู้อำนวยการสถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชน มีร้านยาที่เข้าร่วมประชุม จำนวน 70 แห่ง จาก 102 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68.62

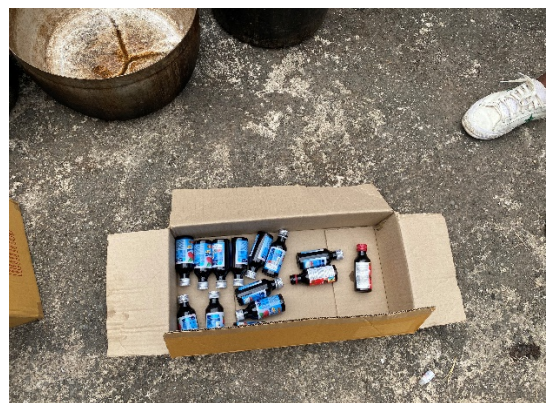
5.2 ตรวจสอบร้านขายยากลุ่มเสี่ยง ให้ดำเนินการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังร้านขายยากลุ่มเสี่ยง จำนวน 8 แห่ง พบว่าไม่มีการจัดทำบัญชีชื่อ/บัญชีขายยากลุ่มเสี่ยง จำนวน 5 แห่ง และมีการจัดทำบัญชีชื่อ/บัญชีขายยากลุ่มเสี่ยง ไม่ครบถ้วน จำนวน 3 แห่ง แนะนำให้ดำเนินการจัดทำบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน ตามที่กฎหมายกำหนด

กลยุทธ์ที่ 6 การจัดการเรื่องร้องเรียนด้านยา วัตถุเสพติด และเครื่องมือแพทย์ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาผลิตภัณฑ์ยา ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท และเครื่องมือแพทย์ ในปีงบประมาณ 2567 ได้ดำเนินการตาม SOP ของศูนย์กฎหมาย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 8 เรื่อง ดังนี้

1. การจัดการเรื่องร้องเรียนด้านยา

1.1 เรื่อง การขายยาทรามาดอล ยาแก้แพ้/แก้ไอ และยากลุ่มเสี่ยงอื่นๆ ให้เยาวชนนำไปใช้ในทางที่ผิด (เช่น ร้านขายน้ำต้มกระท่อม นำยามาขายให้วัยรุ่นใช้เป็นส่วนผสมของน้ำต้มกระท่อม) จำนวน 4 เรื่อง โดยร่วมดำเนินการกับภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ ปกครอง ศูนย์ยาเสพติดจังหวัด และหน่วยเสมารักษ์ ศึกษาธิการจังหวัด ผลการจัดการเรื่องร้องเรียน คือ อยู่ในระหว่างดำเนินคดี ในชั้นศาล ทั้ง 4 เรื่อง

กรณีที่ 1 สถานที่ผลิตน้ำต้มกระท่อมผสมยาที่ไม่ได้รับอนุญาต

กรณีที่ 1 ผลิตภัณฑ์ยาที่นำมาเป็นส่วนผสมของน้ำดื่มกระเทียม

กรณีที่ 2 สถานที่จำหน่ายน้ำดื่มกระเทียมผสมยาแก้แพ้ ที่ไม่ได้รับอนุญาต

กรณีที่ 2 ผลิตภัณฑ์ยาที่นำมาผสมน้ำดื่มกระเทียม

กรณีที่ 2 สถานที่ผลิตน้ำดื่มกระเทียมผสมยาแก้แพ้ ยาแก้ปวดที่ไม่ได้รับอนุญาต

กรณีที่ 2 ผลิตภัณฑ์ยาที่นำมาเป็นส่วนผสมของน้ำดื่มกระเทียม

กรณีที่ 3 สถานที่จำหน่ายน้ำดื่มกระเทียมผสมยาแก้แพ้ ยาแก้ไอ และหัวน้ำเชื่อม

กรณีที่ 3 ผลิตภัณฑ์ยาที่นำมาเป็นส่วนผสมของน้ำดื่มกระท่อม

กรณีที่ 4 ผลิตภัณฑ์ยาที่นำมาเป็นส่วนผสมของสีคุกกี้ และจำหน่ายให้เยาวชน

- ร้านชำ ขายยา ترامาดอล ให้แก่เยาวชน จำนวน 1 เรื่อง

ผลการจัดการเรื่องร้องเรียน คือ เข้าตรวจสอบร้านชำดังกล่าว ไม่พบการจำหน่าย ยา ترامาดอล ในร้านชำ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้แจ้งข้อกฎหมายให้ผู้ประกอบการร้านชำดังกล่าวทราบว่า ร้านชำไม่สามารถนำยาอันตรายมาจำหน่ายในร้านได้ หากฝ่าฝืนจะผิดกฎหมายตามมาตรา 12 แห่งพ.ร.บ. ยา พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีโทษสูงสุด จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ พร้อมทั้งได้ให้คำแนะนำในการจัดหาขายที่สามารถนำมาจำหน่ายในร้านชำได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย คือ ยาที่ขึ้นทะเบียนเป็นยาสามัญประจำบ้าน และมอบสื่อโปสเตอร์ยา “ห้ามจำหน่ายในร้านชำ” เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการคัดเลือกยาเข้ามาจำหน่ายในร้านอย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ. ยา พ.ศ. 2510 เข้าตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกรณีร้านชำขายยา ترامาดอล

- ร้านขายยาขายยาทรามาตอล ให้แก่ เยาวชน จำนวน 1 เรื่อง

ผลการจัดการเรื่องร้องเรียน คือ เข้าตรวจสอบในร้านขายยาดังกล่าว พบมีการจำหน่ายยาทรามาตอลจริง แต่เป็นการจำหน่ายให้แก่ผู้ป่วยที่มีความจำเป็นในการใช้ยา มิใช่เยาวชน พร้อมทั้งมีการจัดทำบัญชีชื่อ บัญชีขาย ยาทรามาตอลดังกล่าว ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้เน้น กำชับ ผู้ประกอบการร้านขายยา และเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการของร้านขายยาดังกล่าว มิให้จำหน่ายยาทรามาตอลทั้งยาตำรับยาเดี่ยวและสูตรผสม ให้แก่เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 17 ปี ในทุกกรณี

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน กรณีร้านขายยาใกล้โรงเรียนขายยาทรามาตอลให้แก่เยาวชน

1.2 เรื่องการขายผลิตภัณฑ์ยาน้ำเด็กจากร้านขายยา โดยผลิตภัณฑ์ยาดังกล่าวไม่มี

ฉลากยาระบุชื่อยาจากร้านขายยา เมื่อพบเด็กเกิดการแพ้ยาดังกล่าวมาที่โรงพยาบาล ทำให้ยากแก่การตรวจสอบว่าแพ้ยาชนิดใดผลการจัดการเรื่องร้องเรียน คือ ตรวจสอบร้านขายยาดังกล่าว พบว่า ผลิตภัณฑ์ยา นั้น เป็นผลิตภัณฑ์ยาที่ใช้ในส่วนของคลินิกพยาบาล ที่ตนเองเป็นเจ้าของ จึงนำฉลากยามาใช้ จึงดำเนินการตักเตือน ไม่ให้นำฉลากยาของร้านยาไปใช้ร่วมกับคลินิกพยาบาลอีก

1.3 เรื่อง การโฆษณาขายยาอันตรายและยาควบคุมพิเศษผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน 1 เรื่อง ผล

การจัดการเรื่องร้องเรียน คือ พบการโฆษณาขายยาผ่านเพจเฟซบุ๊กร้านยา จำนวน 1 เพจ พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ยา พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แจ้งข้อกฎหมายการโฆษณาขายยาให้แก่ผู้ประกอบการร้านยาเจ้าของเพจเฟซบุ๊กดังกล่าวทราบ ดำเนินการตักเตือน และให้นำการโฆษณาขายยาดังกล่าว ออกจากสื่อออนไลน์ ทั้ง 2 เรื่อง

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน กรณีร้านขายยาโฆษณาขายยาผ่านเพจเฟซบุ๊กร้านขายยา

1.4 เรื่อง การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาที่ไม่มีคุณภาพ จำนวน 1 เรื่อง ผลการจัดการเรื่องร้องเรียน คือ ตรวจสอบการสถานที่จำหน่ายยา และผลิตภัณฑ์ยาดังกล่าว เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ส่งคืนเรื่องให้ สคบ. จังหวัด ผู้รับเรื่อง ต่อไป

2. การจัดการเรื่องร้องเรียนด้านเครื่องมือแพทย์

2.1 การผลิต/การจำหน่าย/การโฆษณาขาย เครื่องมือแพทย์โดยไม่ได้รับอนุญาตจำนวน 2 เรื่อง คือ 1. ผ้ารัดคาง ลดอาการนอนกรน 2. เครื่องชูดหินปูน 6 โหมตการทำความสะอาด โดยร่วมกับตำรวจภูธรจังหวัดอุตรดิตถ์ในการดำเนินการ ผลการจัดการเรื่องร้องเรียน คือ ไม่พบสถานที่ผลิต/จำหน่ายเครื่องมือแพทย์ ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ตามที่ได้รับแจ้งเรื่อง

3. การวิเคราะห์ปัญหาและปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

-ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

1.ในปี 2567 ในการตรวจเฝ้าระวังประจำปี พบปัญหาสถานที่จำหน่ายยาประเภท ข.ย. 1 บางแห่ง ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน GPP ของสถานที่จำหน่ายยา โดยไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน GPP ในหมวดบุคลากร ในข้อ 3.1 ส่วนสถานที่จำหน่ายยา ทั้งประเภท ข.ย. 2 และข.ย. 3 ส่วนมาก ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน GPP ในหมวดสถานที่ (ไม่ปฏิบัติตามในเรื่องความสะอาดของร้าน และการจัดเรียงยาตามหมวดหมู่ยา)

2.ยังพบการจำหน่ายยาสัตว์ที่ไม่มีทะเบียนในร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ทราบข้อกำหนดว่าการจำหน่ายยาสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น มีความผิดตามกฎหมาย และการจำหน่ายยาสัตว์ที่ไม่มีทะเบียนมีความผิดตามกฎหมาย และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสัตว์ที่ใช้อย่างกล่าวได้

3.พบการโฆษณาขายยาผ่านสื่อออนไลน์ เนื่องจากผู้ประกอบการแชร์ลิงค์จากแหล่งโฆษณาอื่นๆมาโพสต์ในหน้าเพจของตนเอง

4.พบการจำหน่ายยากลุ่มเสียง (ยาทรามาโดล และยาน้ำแก้แพ้/แก้ไอ) ให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในทางที่ผิด และยังมีกระจายยาผ่านช่องทางออนไลน์ (กลุ่มไลน์เฉพาะ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก) จึงทำให้เยาวชนเข้าถึงได้ง่าย

-ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- 1.ตรวจเฝ้าระวังประจำปีอย่างต่อเนื่อง
- 2.จัดประชุมชี้แจงข้อกำหนดและแนวทางการปฏิบัติต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- 3.มีการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ด้านยาและที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ประกอบการ และเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการทราบทางกลุ่มไลน์ “ร้านขายยาในจังหวัดอุตรดิตถ์” เป็นประจำ และต่อเนื่อง

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568

ปัญหา/สาเหตุปัญหา ปี 2567	แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568
1. พบการจำหน่ายยาสัตว์ที่ไม่มีทะเบียนในร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ ส่งผลให้ไม่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของสัตว์	- จัดทำแผนตรวจสอบเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสัตว์ที่ไม่มีทะเบียนในร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ ร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - เข้าร่วมการประชุมชี้แจงผู้ประกอบการร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ เพื่อให้มีความรู้ในด้านข้อกฎหมาย ให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
2. พบการจำหน่ายยากลุ่มเสี่ยง (ยา ترامาดอล และยาน้ำแก้แพ้/แก้ไอ) ให้เด็กและเยาวชนนำไปใช้ในทางที่ผิด	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำแนวทางการแก้ปัญหการจำหน่ายยากลุ่มเสี่ยง โดยควบคุม การผลิต/กระจาย/สั่งใช้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด (อยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการ) - จัดทำแผนตรวจสอบเฝ้าระวังการจำหน่ายยากลุ่มเสี่ยงในสถานที่ที่ได้รับใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันทุกแห่งในจังหวัดอุดรธานี
3. พบการโฆษณาขายยาผ่านสื่อออนไลน์	- จัดทำแผนตรวจสอบเฝ้าระวังการโฆษณาขายยาผ่านสื่อออนไลน์ เป็นประจำทุกเดือน - หากพบการกระทำความผิดดำเนินการ ดังนี้ 1. แจ้งข้อกฎหมายให้ทราบและหยุดการโฆษณา 2. ตักเตือน 1 ครั้ง 3. ดำเนินการตามกฎหมาย (เปรียบเทียบปรับ/ดำเนินคดี)
4. พบการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน GPP ของสถานที่จำหน่ายยาในการตรวจเฝ้าระวังประจำปี	- จัดทำแผนตรวจสอบเฝ้าระวังสถานที่จำหน่ายยาที่พบ ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน GPP ในปีที่ผ่านมาโดยมีการตรวจเฝ้าระวังที่เพิ่มมากขึ้น (จำนวนครั้งมากขึ้น/ความถี่เพิ่มขึ้น) - หากพบการกระทำความผิดดำเนินการตามกฎหมาย (เปรียบเทียบปรับ/ดำเนินคดี)

5. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาเชิงนโยบาย กฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติ

ควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการควบคุมการผลิต/กระจาย/จำหน่าย/การสั่งใช้ ยาอันตรายที่เยาวชนมักนำไปใช้ในทางที่ผิดอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม สามารถนำลงสู่การปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ

ผู้รับผิดชอบ

1.ชื่อ..น.ส. สุพัสรินทร์..สุวรรณเกิด....

ตำแหน่ง.....เภสัชกรชำนาญการ.....

เบอร์โทรศัพท์...089-4360443.....

ID Line..0894360443.....

2.ชื่อ..นางสาวอสมภรณ์ ..อรรถฐิติไฉน

ตำแหน่ง..เภสัชกร.....

เบอร์โทรศัพท์...088-1485816...

ID Line...conanploy.....

หัวหน้ากลุ่มงาน

ชื่อ..นายวิษณุ เกตุรักษา.....

ตำแหน่ง..เภสัชกรชำนาญการพิเศษ....

เบอร์โทรศัพท์...099-1404431...